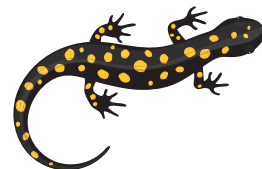

Gran quadern
Montessori
de ciències

LAROUSSE

Crèdits: © Shutterstock.com

CRÈDITS ORIGINALS

Direcció de la publicació: Carine Girac-Marinier

Direcció editorial: Julie Pelpel-Moulian

Edició: Léa Combasteix

Direcció artística: Uli Meindl

Disseny gràfic: Laura Leotard-Chausson

Experiments científics: Coline Creton i Rémy Léglise

El mòbil de l'espai i el volcà: Aurora Meyer

EDICIÓ EN CATALÀ

Direcció editorial: Jordi Induráin

Edició: Àngels Casanovas

Traducció: Imma Estany

Correcció: Nàdia Anglada

Maquetació, preimpresió i adaptació de coberta: Marc Monner

© 2019 Larousse

© 2020 LAROUSSE EDITORIAL, S.L.

c/ Rosa Sensat, 9-11, 3a planta

08005 Barcelona

Tel.: 93 241 35 05

larousse@larousse.es - www.larousse.es

facebook.com/larousse.es - @Larousse_ESP

Reservats tots els drets. El contingut d'aquesta obra està protegit per la Llei, que estableix penes de presó i/o multes, a més de les indemnitzacions corresponents per danys i perjudicis, per a aquells que plaguessin, reproduïssin, distribuïssin o comunicuessin públicament, en tot o en part i en qualsevol tipus de suport o a través de qualsevol mitjà, una obra literària, artística o científica sense l'autorització preceptiva.

ISBN: 978-84-18100-26-0

Dipòsit legal: B-3908-2020

1E11

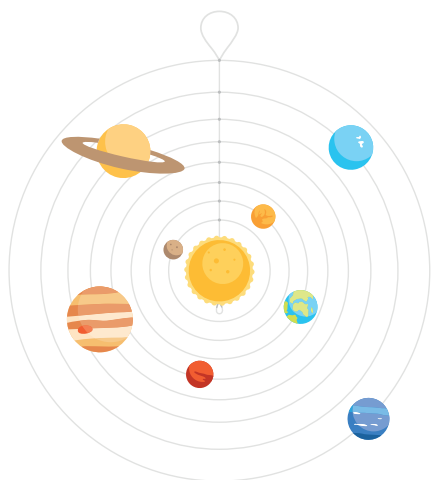

Prefaci

Ajudar el teu fill en l'aprenentatge i en el **descobrimt de les ciències**, alhora que li permetes aprendre i experimentar per si mateix, és l'objectiu d'aquest quadern i, en general, de la pedagogia Montessori. A través de diverses activitats, que requereixen l'ús d'eines adaptades a les seves necessitats, el teu fill descobrirà el mètode científic i els grans mecanismes dels éssers vius.

Abans no us llanceu a l'aventura, aquí tens alguns consells que us permetran utilitzar el material d'acord amb els principis fonamentals de la **pedagogia Montessori**:

- **L'experimentació sensorial:** per completar els experiments inclosos al llibre, proposa al teu fill de fer un experiment sensorial complet, acompanyant cada activitat amb objectes de la vida quotidiana, com fulles d'arbre, figuretes, aigua, terra, gel, etc. **Aprendre estimulant el conjunt dels sentits** és una part essencial de la pedagogia Montessori. El nen necessita completar i enriquir els seus referents sensorials.
- **L'autonomia:** un dels grans pilars de la pedagogia Montessori és animar l'infant a fer les coses ell sol. El nen ve al món amb una capacitat d'autonomia innata i amb ganes d'experimentar. El paper de l'adult és acompanyar el nen i oferir-li oportunitats per descobrir les coses, tot respectant la seva curiositat.
- **L'autocorrecció:** el nen no ha d'esperar que els adults aprovin les seves respostes, sinó que s'ha de poder autocorregir. Perquè ho faci, trobaràs nombroses activitats que donen peu a l'autocorrecció.
- **La manipulació i la repetició:** manipulant i repetint tantes vegades com calgui, el teu fill pot satisfer l'anhel que té d'aprendre. De mica en mica, i a còpia de repeticions espaiades, la informació s'encamina a la seva memòria a llarg termini i hi queda gravada. Llavors haurà après aquell concepte per sempre!

Sumari

L'Univers

El sistema solar	8
El mòbil dels planetes	9
La formació de la Terra	10
El volcà	11
La formació dels continents	12
Les constel·lacions	14
El mapa del cel	16
Les fases de la Lluna	18

La Terra

Els 4 elements	22
El cicle de l'aigua	24
La capriciosa aigua	26
Els estats de l'aigua	28
L'aigua en tots els seus estats	30
La rosa dels vents	32
La brúixola	33
Magnètica o amagnètica?	34
L'espelma que s'apaga	35
El meu molí de vent paper	36

El món vegetal

Els éssers vius	40
Animal o vegetal?	41
El sol i la vida	42
La cadena alimentària	44
Les parts de la planta	45
De la llavor a la planta	46
Les plantes de bulb	47
Les petites llavors	48
Les parts de la flor	50
L'absorció de l'aigua	51
Les parts de la fulla	52
La forma de les fulles	53
De qui són aquests fruits?	54
Les parts de l'arbre	55
Quina calor!	56
A l'interior dels fruits	58
Del pinyol al fruit	59
Fruites i verdures	60

Els títols indicats en **blau clar** són activitats o experiments científics, que el teu fill pot fer a casa, sense cap perill.

El món animal

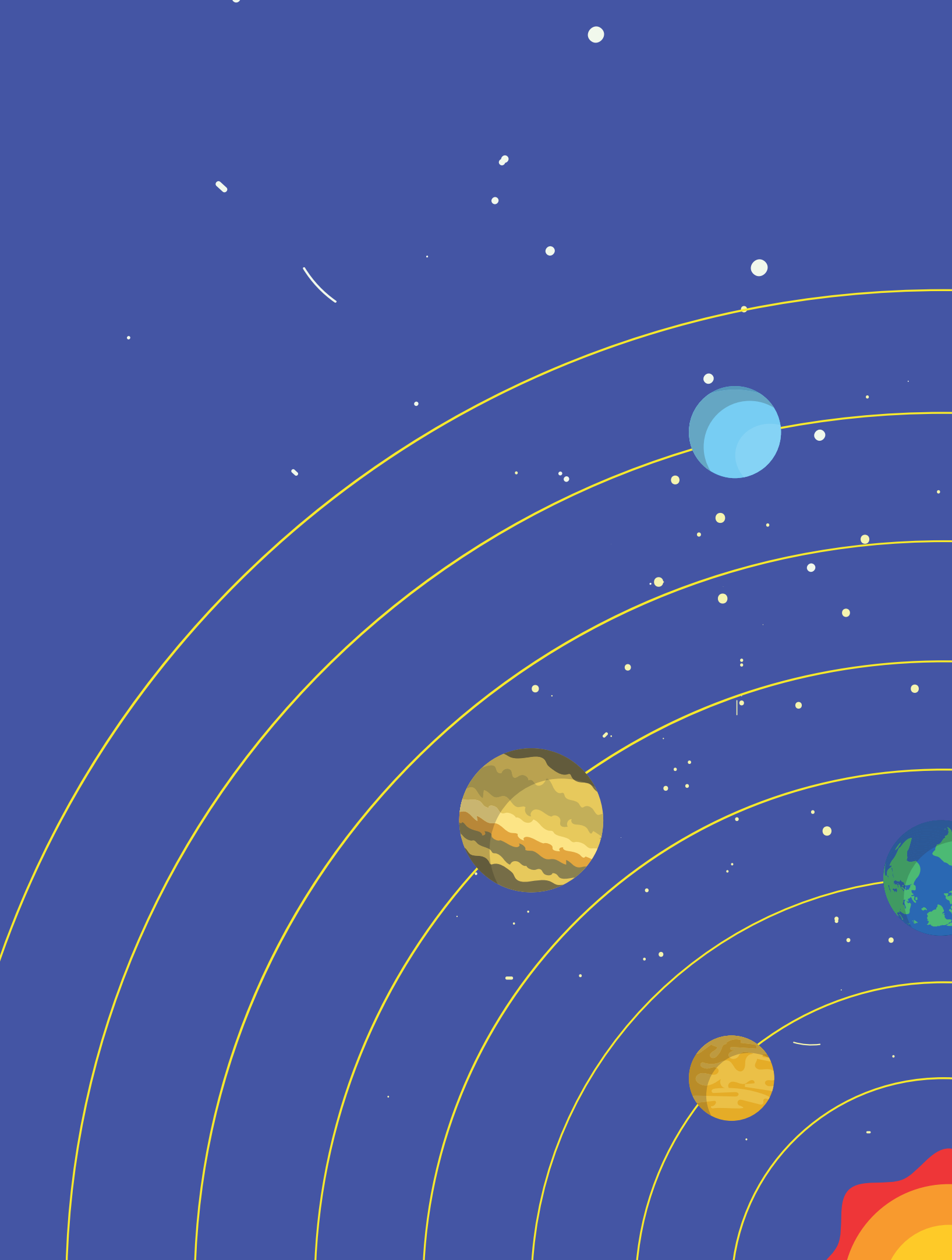
La classificació dels animals	64
De què s'alimenten?	66
Al jardí	68
L'anatomia de la marieta	70
El cicle de vida de la marieta	71
Al bosc	72
Qui menja què?	73
L'anatomia del pit-roig	74
Un ocellet que es farà gran	75
Al camp	76
Ovípar o vivípar?	77
El cicle de vida de la gallina	78
L'ou i la gallina	80
A l'estany	82
Bestioles	83
L'anatomia del mosquit	84
El cicle de vida del mosquit	85
El cicle de vida de la papallona	86
El cicle de vida de la granota	87
Sota l'oceà	88
L'alimentació dels animals	90
Flota o s'enfonsa?	91
A cadascú, el seu hàbitat	92

El cos humà

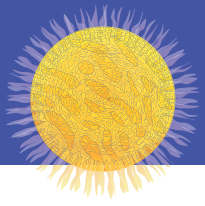
Les parts del cos	96
L'esquelet	97
La dentició	98
La digestió	99
La respiració	100
L'anatomia de l'ull	101
Les il·lusions òptiques	102
El disc de Newton	104
Pàgines per retallar	107

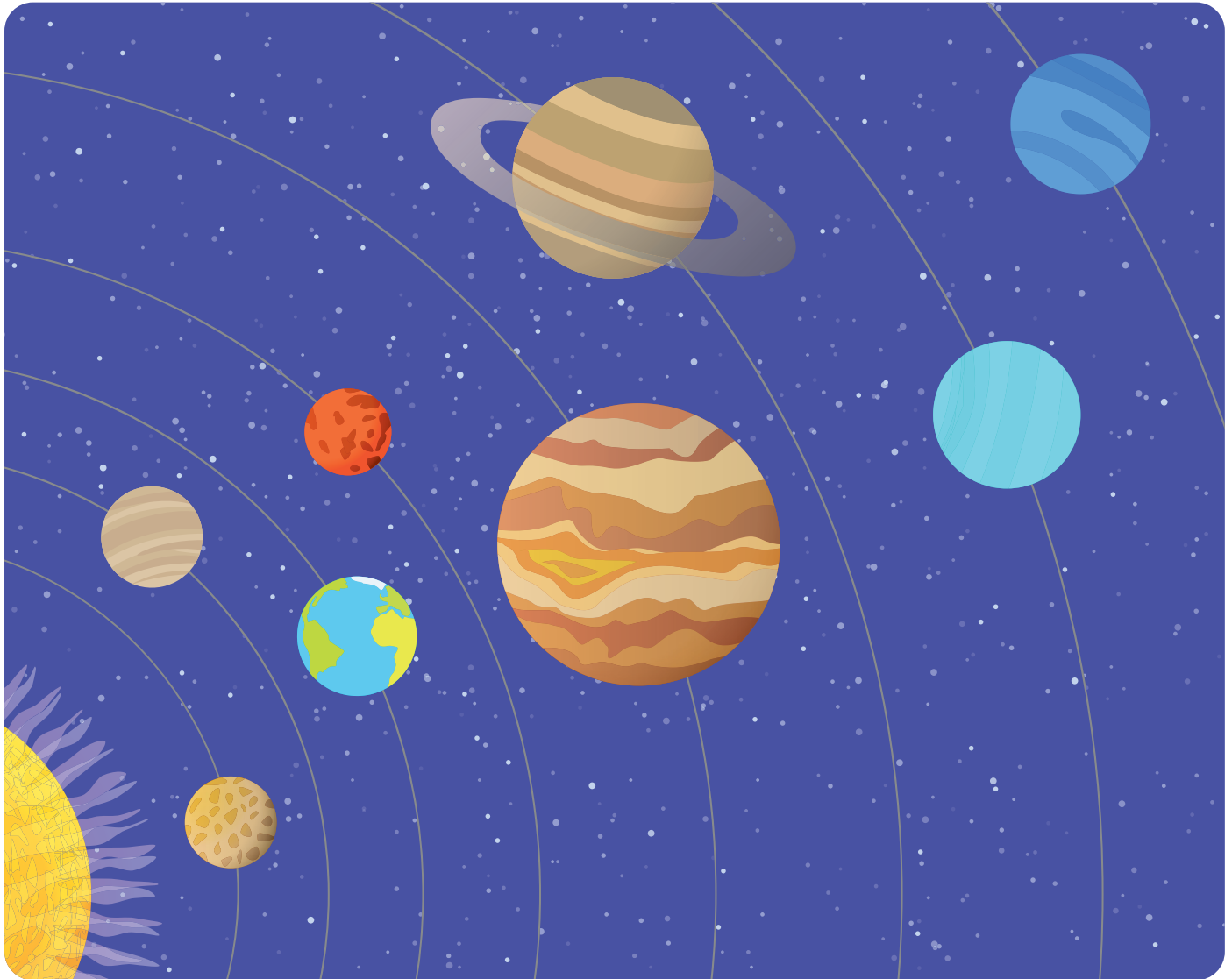
L'Univers

El sistema solar

Retalla les targetes de la pàgina 123 i col·loca-les a sobre dels planetes corresponents. A continuació, les podràs girar del revés per descobrir com es diuen.

Ho sabies?

El sistema solar està format per planetes (Mercuri, Venus, la Terra, Mart, Júpiter, Saturn, Urà i Neptú), cometes i meteorits que giren al voltant del Sol. La Terra fa la volta al Sol en 365 dies: és el que dura un any.

El mòbil dels planetes

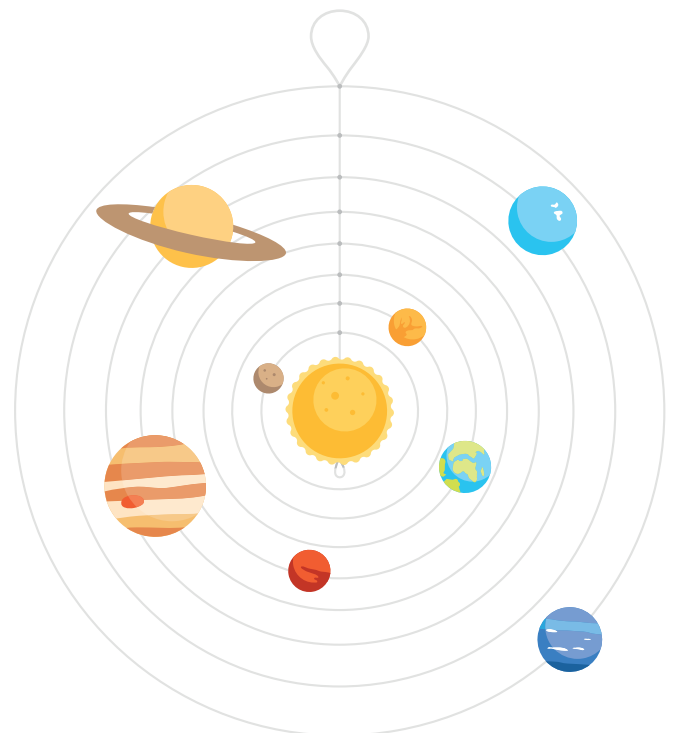
Els planetes són astres que giren al voltant d'una estrella. Al nostre sistema solar, l'estrella és el Sol! Cada planeta descriu una òrbita, és a dir, una trajectòria en forma de cercle, al voltant del Sol.

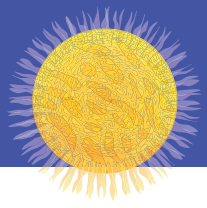
L'activitat pas a pas:

1. Decora amb pintura les boles d'escuma. Utilitzaràs la més gran per fer el Sol, les dues mitjanes per fer Saturn i Júpiter, i les petites, per a Neptú, Mart, Venus, Urà, Mercuri i la Terra.
2. Demana a un adult que formi 8 cercles de mides diferents amb el filferro, i després fes un forat a cada bola amb una agulla.
3. Agafa el cercle més petit i fes-lo passar per dins de Mercuri. Posa una gota de pega per tancar el cercle. Després agafa un cercle més gran i fes-lo passar pel mig de Venus. Repeteix l'operació amb la Terra, Mart, Júpiter, Saturn, Urà i Neptú. Respecta l'ordre donat.
4. Talla uns 50 centímetres de fil de pescar. Passa el fil a través del Sol i fes un nus acompanyat d'una gota de pega per fixar la bola en una punta del fil.
5. Amb el fil restant, fes un nus al voltant de cada cercle, començant pel més petit, per formar el teu sistema solar.
6. El teu sistema ja està a punt! Penja'l amb una xinxeta.

El material:

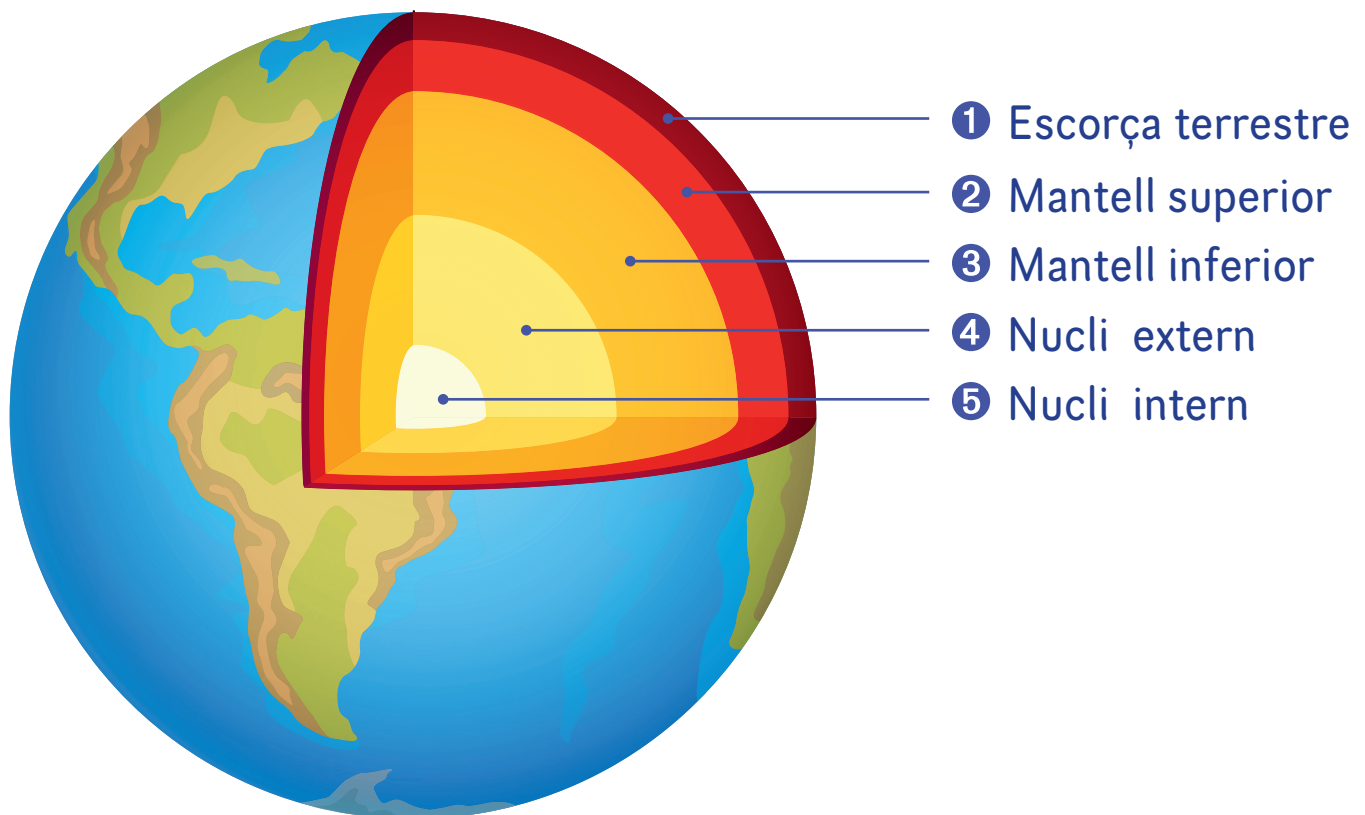
- 9 boles d'escuma de poliestirè: 1 gran, 2 mitjanes i 6 petites
- pintura
- filferro
- fil de pescar
- una pistola de pega
- una agulla
- una xinxeta

La formació de la Terra

En el moment en què es va formar, la Terra tan sols era una bola de foc enorme! Haurém d'esperar milers de milions d'anys perquè es refredi i es formi l'escorça terrestre. Avui dia, però, el planeta continua bullint per dins, i quan els gasos esclaten, l'escorça s'esquerda... i surt lava pels volcans!

El volcà

Per descobrir com funcionen els volcans, crea la teva pròpia erupció volcànica.

L'activitat pas a pas:

1. Prepara la base del volcà amb plastilina. Deixa un clot al mig per fer el cràter.
2. Aboca unes quantes gotes de sabó de rentar plats i de colorant alimentari vermell dins del cràter. Afegeix-hi el bicarbonat de sodi.
3. Aboca-hi el vinagre blanc... i admira l'erupció!

El material:

- plastilina (marró, si pot ser)
- sabó de rentar plats
- colorant alimentari vermell
- 3 cullerades soperes de bicarbonat de sodi
- ½ got de vinagre blanc

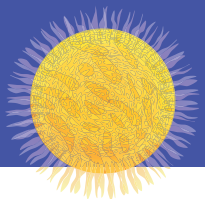
Truc:

Pots substituir la plastilina per argila, terra o una maqueta de paper maixé.

Ho sabies?

Entre la Terra que cremava i l'espai que estava gelat, es va crear un núvol de gas enorme, que va donar origen a l'aigua i a l'aire. Va ser així que, durant uns quants milions d'anys, va ploure sobre la Terra. En contacte amb l'aigua, la Terra es va refredar, els volcans es van apagar i el planeta va quedar cobert pels oceans. Llavors la Terra estava a punt per acollir, mil milions d'anys després, els primers éssers vius: els bacteris.

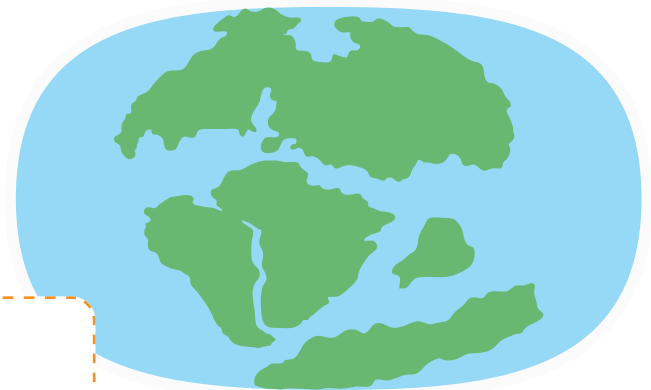
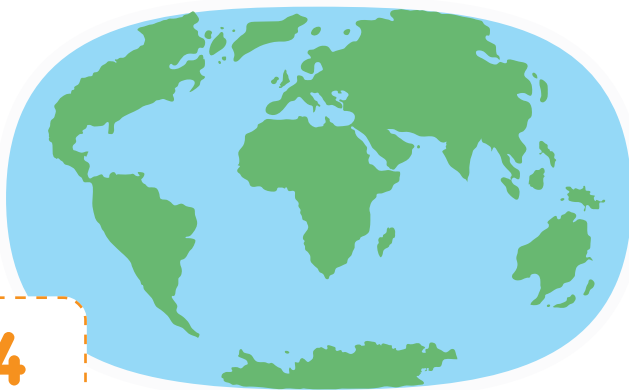
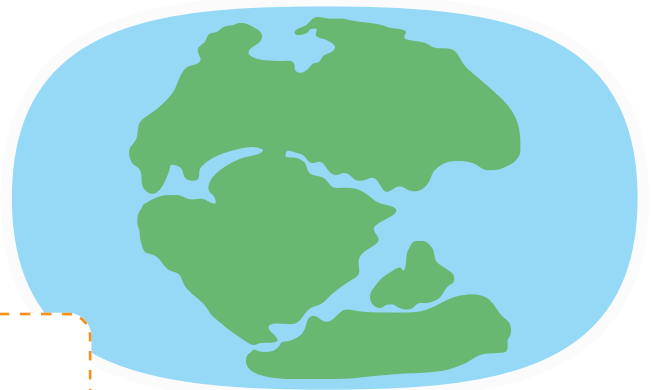
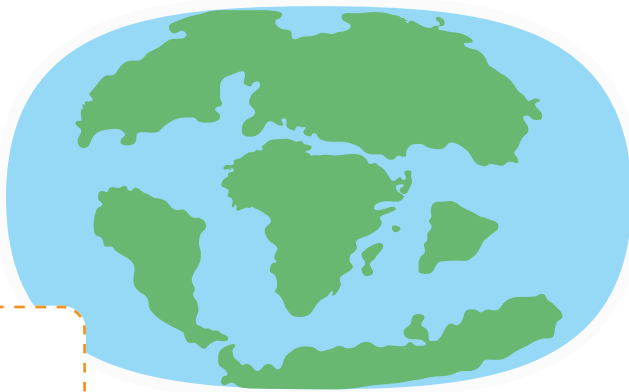

La formació dels continents

Fa uns 200 milions d'anys, tots els continents estaven junts i formaven una única superfície de terra: Pangea. Més endavant Pangea es va separar en dos continents, que al seu torn es van dividir per formar els continents actuals.

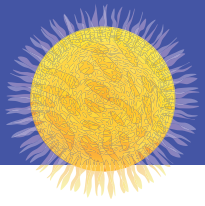

Observa les imatges i escriu 1, 2 o 3 en cada etapa de la formació dels continents a fi de posar-los tots en l'ordre correcte.

Ho sabies?

En l'època en què hi havia un únic continent, Pangea estava envoltada per un sol oceà: Pantalassa.

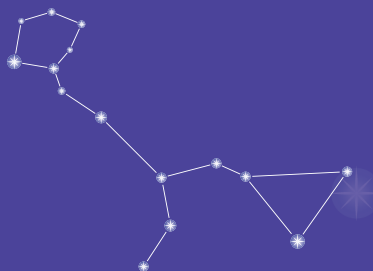
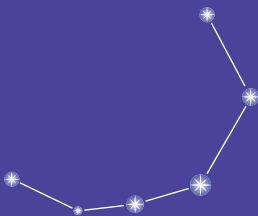
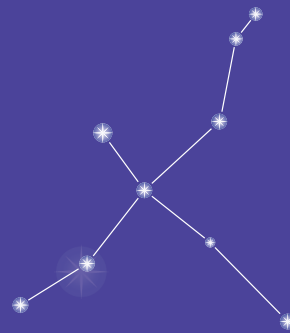
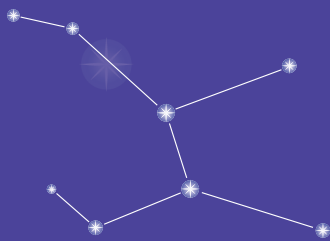
Les constel·lacions

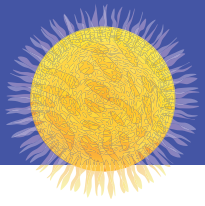
Una constel·lació és un conjunt d'estrelles que formen una figura. Retalla les targetes de la pàgina 121, col·loca-les a sobre de les constel·lacions i gira-les per descobrir com es diuen.

Per fer amb el teu fill:

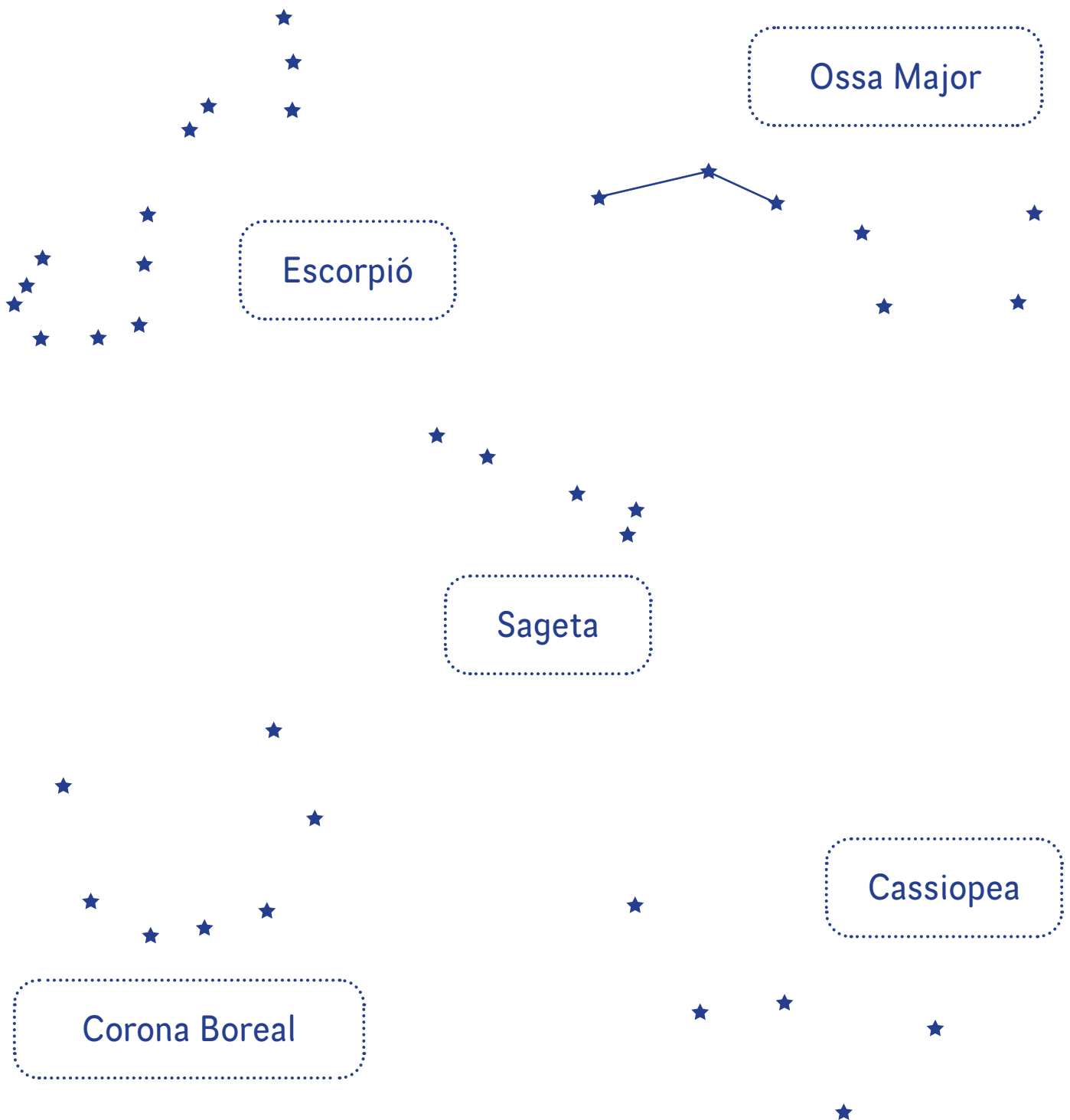
La constel·lació més fàcil d'identificar és l'Ossa Major, ja que sembla un carro. Anima el teu fill a buscar-la en una nit estelada.

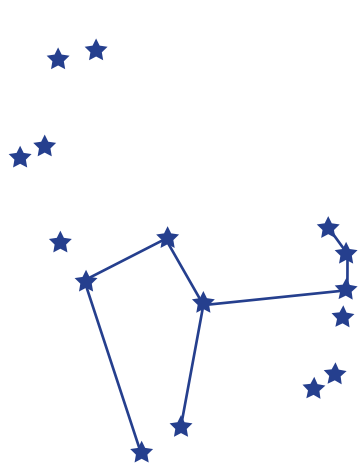

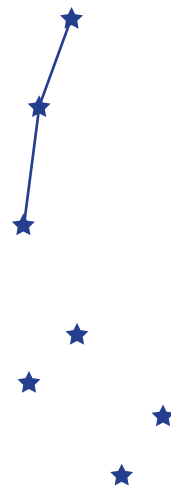
El mapa del cel

Uneix les estrelles entre si per formar constel·lacions.

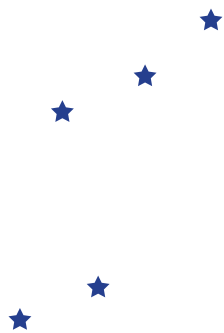
Orió

Ossa Menor

Dofí

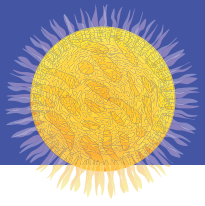

Lira

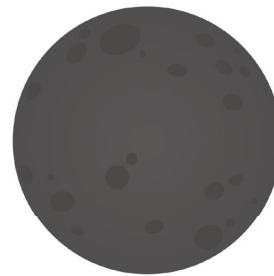
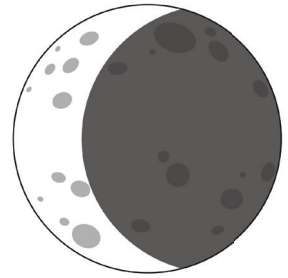
Cigne

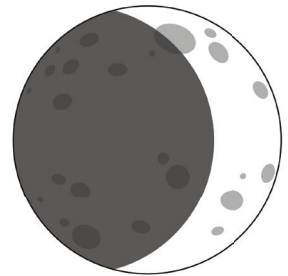

Les fases de la Lluna

Pinta de color groc les parts visibles de la Lluna per descobrir-ne les fases.

Lluna nova

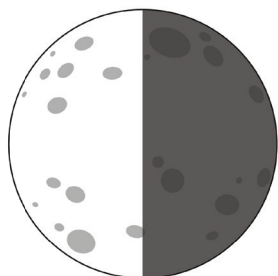
Ho sabies?

La Lluna sempre està il·luminada pel Sol per un costat; per tant, està fosca per l'altre costat. Des de la Terra es poden observar les diferents fases de la Lluna.

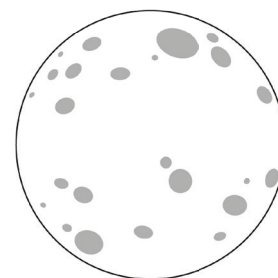
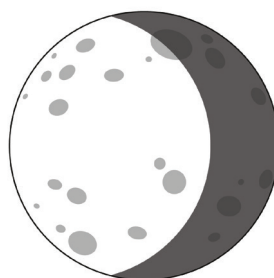
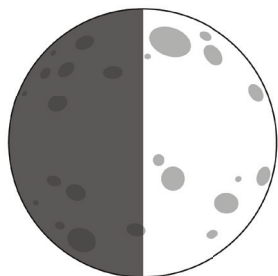
Ho sabies?

Un eclipsi de Lluna és un fenomen natural poc freqüent que es produeix amb lluna plena, quan la Terra, el Sol i la Lluna estan alineats.

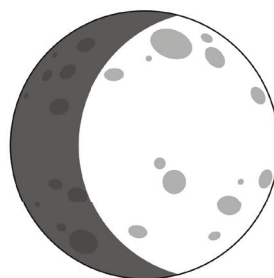
Quart minvant

Quart creixent

Lluna plena

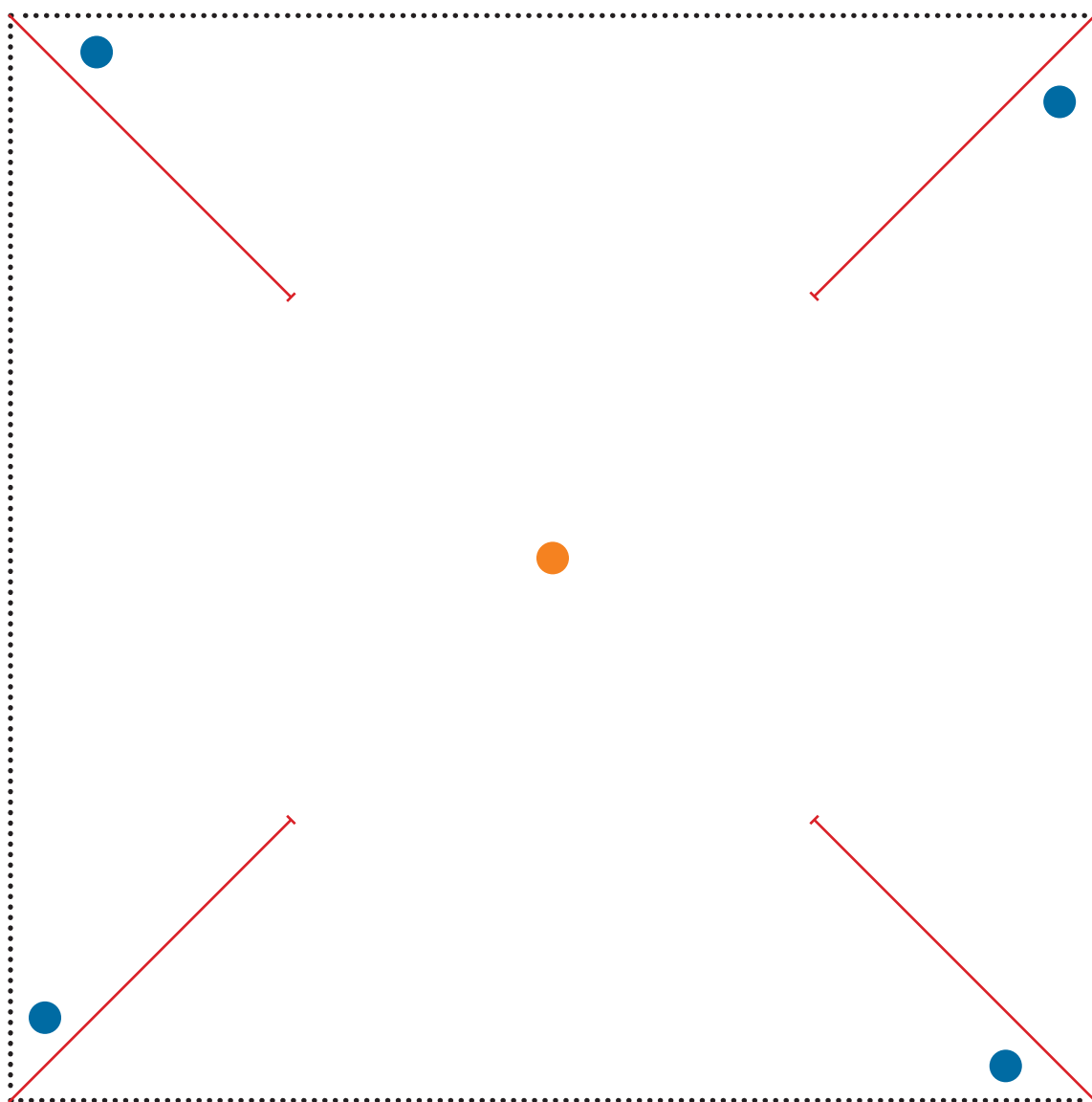
Enganxa aquí un sobre
i guarda-hi les etiquetes

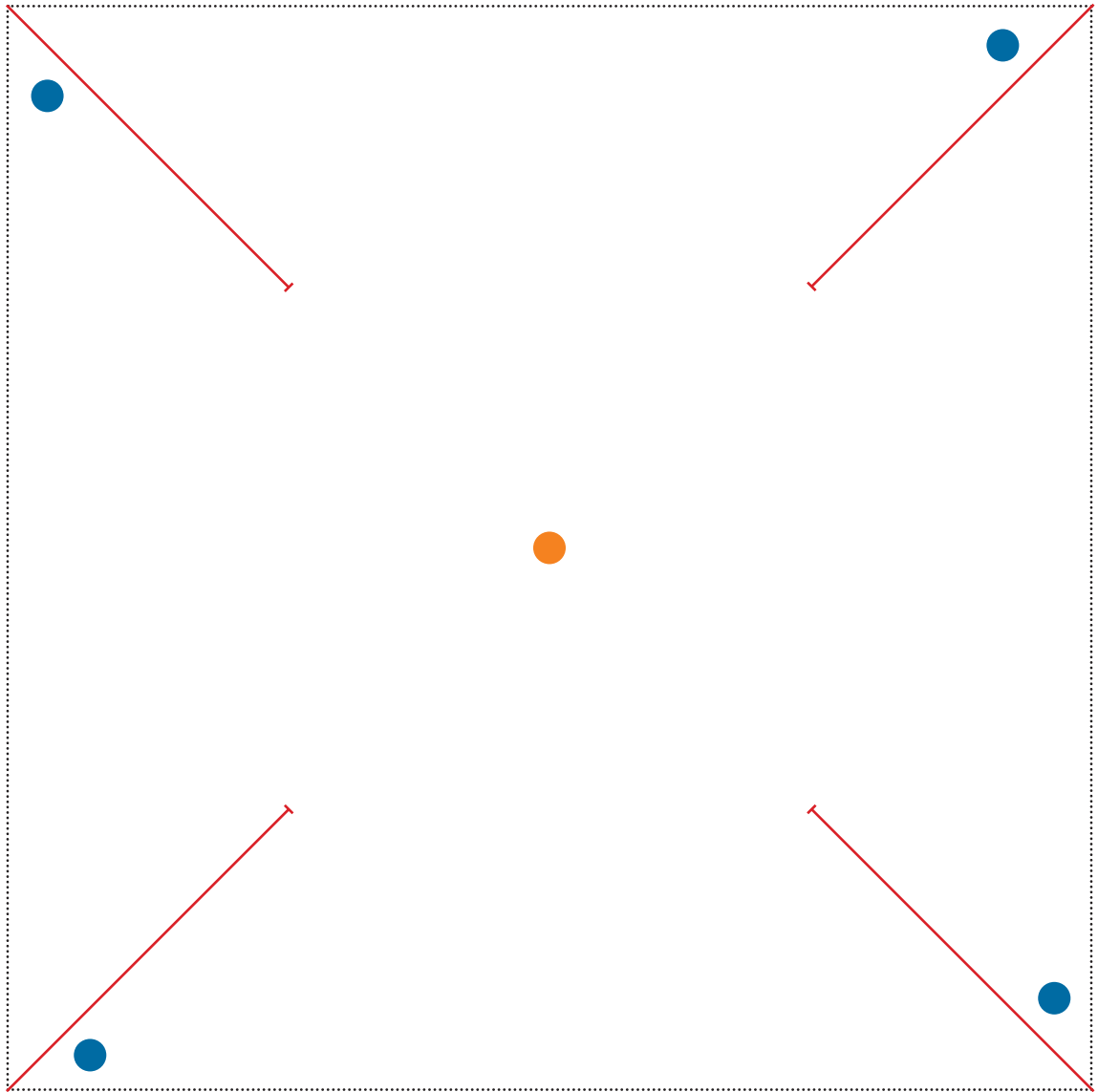

PER RETALLAR

El meu molí de paper, pàgines 36-37

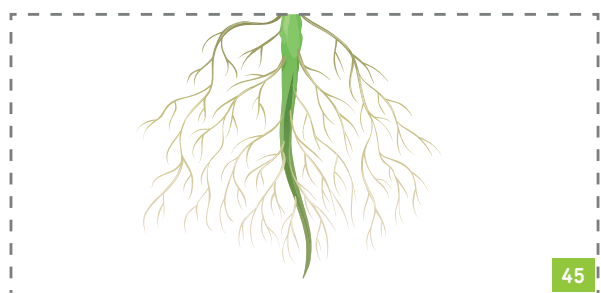

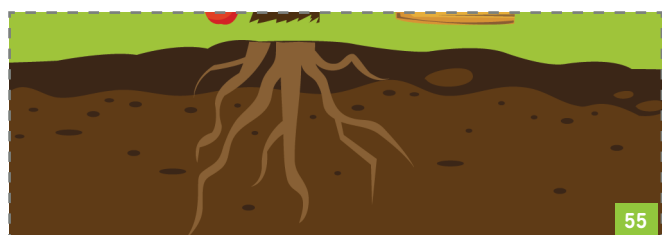
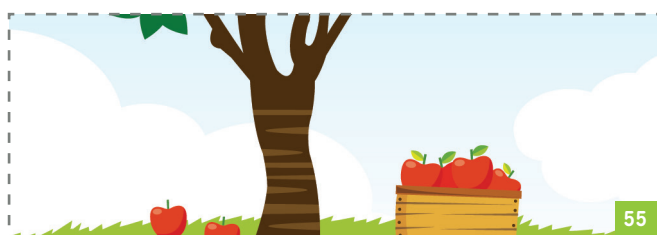

PER RETALLAR

Les parts de la planta, pàgina 45

Les parts de l'arbre, pàgina 55

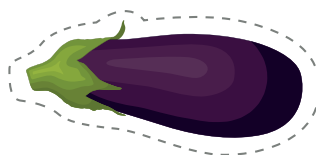
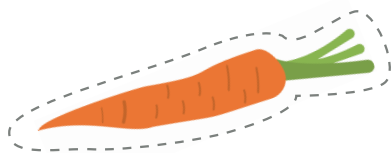
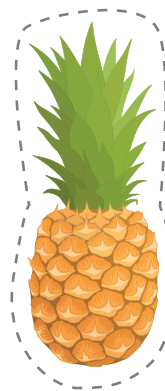
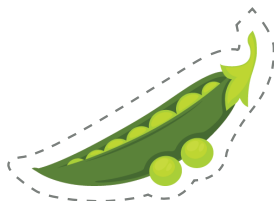
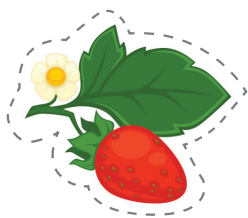
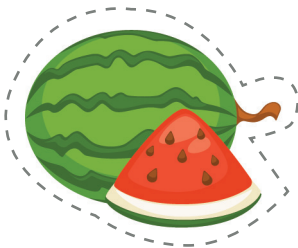

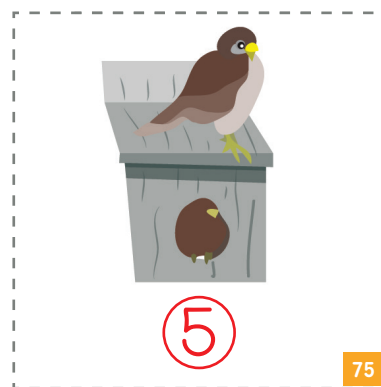
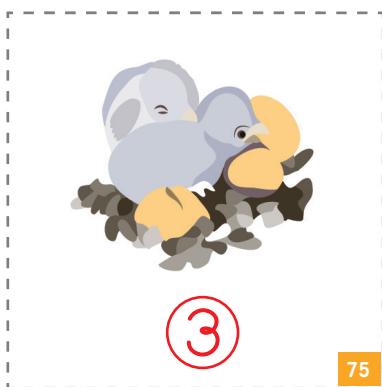
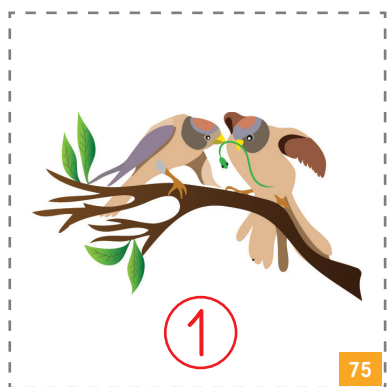

PER RETALLAR

Fruites i verdures, pàgines 60-61

Un ocellet que creixerà, pàgina 75

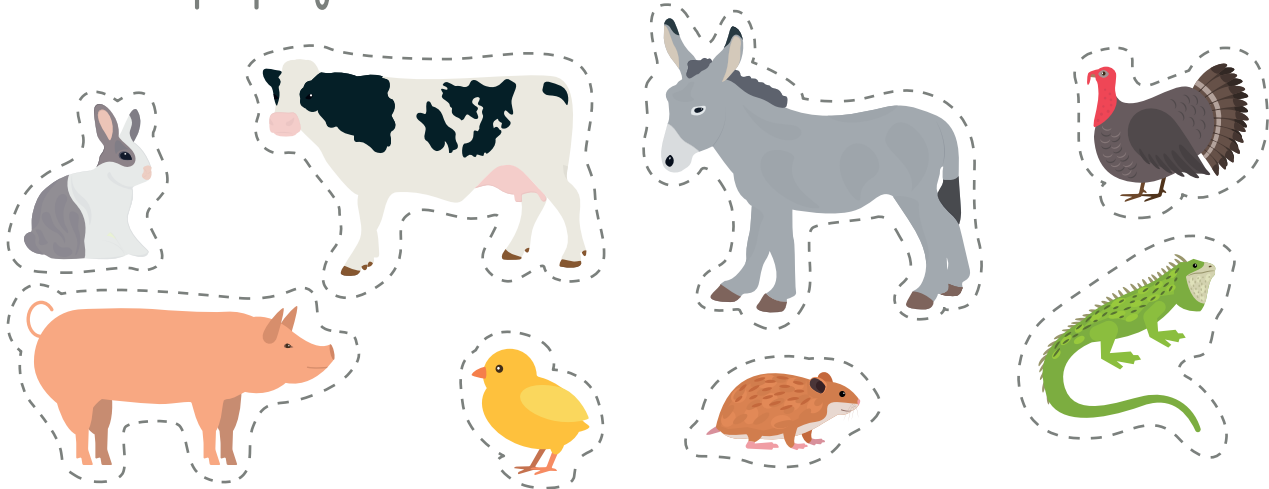

Al bosc, pàgina 72

PER RETALLAR

Al camp, pàgina 76

Al l'estany, pàgina 82

